

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL STEBĖSENOS PLANO 2003 M. PATVIRTINIMO**

2003 m. kovo 7 d. Nr. B1-230
Vilnius

Siekdamas įgyvendinti 1996 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 96/23/EB „Dėl kai kurių medžiagų ir likučių gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose kontrolės priemonių“ nuostatas ir vadovaudamasis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 275 patvirtintų Medžiagų likučių gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose kontrolės taisyklių (Žin., 2000, Nr. [107-3413](#)) 10 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamą Medžiagų likučių gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje 2003 metų stebėsenos planą (toliau – Planas).

2. N u r o d a u:

2.1. Nacionalinei veterinarijos laboratorijai:

2.1.1. pagal Planą atlikti medžiagų likučių tyrimus,

2.1.2. pateikti ataskaitą apie mėginių tyrimų rezultatus Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai ir Lietuvos valstybinei veterinarijos preparatų inspekcijai,

2.1.3. ruošti ketvirtines ataskaitas apie mėginių pristatymą bei gautus rezultatus ir jas siųsti Lietuvos valstybinei veterinarijos preparatų inspekcijai bei apskričių valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;

2.2. apskričių valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms:

2.2.1. pagal Planą numatytus grafikus organizuoti mėginių paėmimą ir pristatymą į Nacionalinę veterinarijos laboratoriją,

2.2.2. ruošti ketvirtines ataskaitas apie mėginių pristatymą ir jas siųsti Lietuvos valstybinei veterinarijos preparatų inspekcijai.

3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir Maisto skyriams.

DIREKTORIUS

KAZIMIERAS LUKAUSKAS

PATVIRTINTA
Valstybinės maisto ir
veterinarijos tarnybos direktoriaus
2003 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. B1-230

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ GYVŪNUOSE IR JŲ MĖSOJE, PIENE, PAUKŠTIENOJE, KIAUŠINIUOSE, ŽVĖRIENOJE, ŽUVYSE IR MEDUJE 2003 METŲ STEBĖSENOS PLANAS

TURINYS

I SKYRIUS	VETERINARINIŲ PREPARATŲ, GYVŪNŲ GYDYMO IR MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ KONTROLĖS NORMINIAI DOKUMENTAI	3 psl.
II SKYRIUS	VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS STRUKTŪRA	4 psl.
III SKYRIUS	VALSTYBINIŲ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBŲ LABORATORIJŲ KOMPETENCIJA	7 psl.
IV SKYRIUS	HORMONŲ IR KITŲ VETERINARINIŲ VAISTŲ NAUDOJIMAS	9 psl.
V SKYRIUS	PRODUKCIJOS IR MĖGINIŲ KIEKIS PAGAL MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ GYVŪNUOSE IR GYVŪNINIUOSE MAISTO PRODUKTUOSE KONTROLĖS TAISYKLĖS	10 psl.
VI SKYRIUS	LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKOJE ESANČIŲ VETERINARINIŲ PREPARATŲ SUDĖTINIŲ DALIŲ, KURIOMS NUSTATYTI DIDŽIAUSI LEISTINI MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ KIEKIAI, ANALIZĖ. TIRIAMOS MEDŽIAGOS, TAIKOMI METODAI.	12 psl.
VII SKYRIUS	MĖGINIŲ ATRINKIMO TVARKA	24 psl.
VIII SKYRIUS	VEIKSMAI GAVUS TEIGIAMĄ REZULTATĄ	42 psl.

I SKYRIUS

VETERINARINIŲ PREPARATŲ, GYVŪNŲ GYDYMO IR MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ KONTROLĖS NORMINIAI DOKUMENTAI

Stebėsenos planas vykdomas vadovaujantis:
Veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [2-15](#); 1999, Nr. [90-2639](#); 2000, Nr. [61-1804](#)),
Farmacinės veiklos įstatymu (Žin., 1991, Nr. [6-161](#); 1996, Nr. [69-1667](#); 1997, Nr. [58-1332](#); 2000, Nr. [61-1813](#)),
Vaistų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [116-2701](#); 2000, Nr. [44-1246](#), Nr. [61-1809](#)),
VVT direktoriaus 1997 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. 4-31 „Dėl hormonų ir kai kurių veterinarinių vaistų vartojimo“,
VVT direktoriaus 1997 m. rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. 4-142 „Dėl hormonų ir kai kurių veterinarinių vaistų vartojimo“,
VVT direktoriaus 1999 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 4-26 „Dėl veterinarinių reikalavimų, reglamentuojančių natūralias gyvūnų galimybes stimuliuojančių medžiagų naudojimą, patvirtinimo“,
VVT direktoriaus 1999 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 4-139 „Dėl kai kurių veterinarijos vaistų, premiksų, pašarų priedų uždraudimo“ (Žin., 1999, Nr. [51-1663](#)),
VVT direktoriaus 2000 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 10 „Dėl veterinarijos vaistų, vaistinių medžiagų ir kitų preparatų įvežimo į Lietuvos Respubliką taisyklių“,

VMVT direktoriaus 2000 spalio 13 d. įsakymu Nr. 275 „Dėl Medžiagų likučių gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [107-3413](#)),

VMVT direktoriaus 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl Didžiausių leistinų veterinarinės medicinos preparatų likučių kiekių gyvūniniuose maisto produktuose“ (Žin., 2001, Nr. [13-416](#)),

Higienos norma HN 54:2001 „Maisto produktai. Didžiausios leidžiamos teršalų ir pesticidų likučių koncentracijos“ (Žin., 2002, Nr. 34(1)-1269),

VMVT direktoriaus 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 584 „Dėl direktoriaus veterinarinių vaistų gamybos, registravimo ir tiekimo į rinką Lietuvos Respublikoje reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [41-1554](#)),

VMVT direktoriaus 2002 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 145 „Dėl galvijų somatotropino tiekimo į rinką ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [37-1353](#)),

VMVT direktoriaus 2002 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 198 „Dėl direktoriaus valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 395 dalinio pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [46-1788](#)),

VMVT direktoriaus 2002 m. lapkričio 13 d. įsakymu Nr. 510 „Dėl Medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [111-4952](#)).

Nacionalinė veterinarijos laboratorija koordinuoja ir vykdo metinio medžiagų likučių stebėsenos plano tyrimus. Valstybinė veterinarijos preparatų inspekcija sudaro minėtą stebėsenos planą ir kartu su Nacionaline veterinarijos laboratorija organizuoja ir vykdo duomenų taikytoms priemonėms ir gautiems rezultatams įvertinti rinkimą ir apibendrinimą. Medžiagų likučių stebėsenos plano vykdymą kontroliuoja Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

II SKYRIUS

VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS STRUKTŪRA

Lietuvos Respublikos Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) yra savarankiška biudžetinė įstaiga tiesiogiai pavaldi Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

VMVT įkurta 2000 m., reorganizavus Valstybinę veterinarijos tarnybą ir jai pavaldžias veterinarijos įstaigas, Valstybinę higienos inspekciją prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Lietuvos valstybinę kokybės inspekciją prie Valstybinės konkurencijos ir vartotojų teisių gynimo tarnybos. VMVT perėmė minėtų institucijų funkcijas ir vykdo maisto kontrolę visuose maisto tvarkymo etapuose „nuo tvarto iki stalo“.

VMVT įgyvendina valstybės politiką maisto ir veterinarijos sektoriuose.

Pagrindiniai VMVT uždaviniai yra šie:

- saugoti vartotojų interesus, kad į šalies rinką ir eksportui tiekiamas maistas atitiktų teisės aktais nustatytus saugos, ženklinimo ir kitus privalomuosius reikalavimus;
- užtikrinti veterinarijos ir higienos kontrolę visuose maisto tvarkymo etapuose (nuo maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimo iki maisto tiekimo vartotojams);
- saugoti, kad į šalies teritoriją nepatektų gyvūnų užkrečiamosios ligos, organizuoti gyvūnų apsaugą nuo užkrečiamųjų ligų ir tokių ligų židinių likvidavimą, užtikrinti gyvūnų gerovę;
- skatinti Lietuvos integraciją į Europos Sąjungą veterinarijos ir maisto srityse.

VMVT vadovauja dr. *Kazimieras LUKAUSKAS*. Jis kartu yra ir Lietuvos Respublikos vyriausiasis valstybinis veterinarijos inspektorius. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojai – *P. Mačiulskis, D. Remeika, Z. Stanevičius ir A. Bagotyrius*.

VMVT administraciją sudaro septyni skyriai:

- Gyvūnų sveikatingumo skyrius;
- Teisės ir personalo skyrius;
- Maisto skyrius;
- Tarptautinių santykių ir integracijos į Europos Sąjungą skyrius;

- Informacinių sistemų ir informacijos skyrius;
- Finansų ir strateginio planavimo skyrius;
- Bendrųjų reikalų skyrius.

VMVT sistemoje dirba apie 1380 žmonių, iš kurių 67 dirba centrinėje tarnyboje.

VMVT įstaigos yra visuose 44 administraciniuose rajonuose, 34-iose jų dirba rajonų valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų vyriausieji veterinarijos gydytojai – valstybiniai veterinarijos inspektoriai. Dešimtyje, kurie yra apskričių centrai, rajonų valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų funkcijas atlieka apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos. Tų rajonų valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai vadovauja rajono valstybinis veterinarijos inspektorius.

Lietuvoje yra keturios miestų (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Palangos) valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos.

LIETUVOS VALSTYBINĖ VETERINARIJOS PREPARATŲ INSPEKCIJA

Savanorių pr. 287, LT-3009 Kaunas, Lietuvos Respublika.

Įmonės kodas 9078152.

Lietuvos valstybinė veterinarijos preparatų inspekcija (toliau – LVVPI) pavaldi VMVT. Pagrindinės jos funkcijos yra veterinarijai skirtų vaistų ir prekinių pašarų gamybos, laikymo, gabenimo, prekybos, importo, eksporto, naudojimo, reklamos ir t. t. valstybinės kontrolės vykdymas, veterinarinių preparatų ir pašarų priedų bei premiksų registracija Lietuvos Respublikoje ir duomenų apie juos kaupimas, farmakologinis budrumas. VMVT direktoriaus 2002 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 275 patvirtintų Medžiagų likučių gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose kontrolės taisyklių pagrindu LVVPI kartu su Nacionaline veterinarijos laboratorija ruošia medžiagų likučių gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose stebėsenos planus. LVVPI personalą sudaro 20 specialistų, iš kurių 13 – veterinarijos gydytojai.

LVVPI sudaro 5 skyriai:

1. Veterinarijos preparatų kontrolės skyrius.
2. Veterinarijos preparatų registravimo skyrius.
3. Ekspertizių skyrius.
4. Pašarų kontrolės skyrius.
5. Bendrųjų reikalų skyrius.

NACIONALINĖ VETERINARIJOS LABORATORIJA

J. Kairiūkščio g. 10, LT-2021 Vilnius, Lietuvos Respublika.

Įmonės kodas 9078129

Nacionalinė veterinarijos laboratorija (toliau – NVL) yra pavaldi VMVT. Siekiant akredituoti NVL pagal LST EN 45001 reikalavimus, buvo įvykdyta laboratorinio darbo kokybės gerinimo, vidaus kontrolės sistemos įgyvendinimo kompleksinė programa. Šiuo metu Vokietijos akreditacijos tarnyba akreditavo NVL keletą ISO, AOAC, LMBG, LST standartų metodikų ir Rusijos Federacija – keletą GOST-R ir higienos standartų metodikų..

NVL turi 3 filialus: Panevėžyje, Šiauliuose, Kaune. 6 apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos turi savo regionines laboratorijas.

NVL kartu su VMVT ir LVVPI ruošia nacionalinius medžiagų likučių tyrimų planus ir kontroliuoja jų vykdymą, teikia nurodymus kitoms valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų laboratorijoms dėl medžiagų likučių tyrimų.

NVL bendradarbiauja su visomis VMVT laboratorijomis, mokslinių tyrimų institutais ir kitomis institucijomis, vykdančiomis mokslinius ir laboratorinius tyrimus.

NVL personalą sudaro 109 darbuotojai, iš jų – 19 veterinarijos gydytojų, Kauno Panevėžio, Šiaulių filialuose dirba 75 darbuotojai.

NVL sudaro skyriai:

1. Maisto produktų mikrobiologinių tyrimų skyrius.
2. Cheminių tyrimų skyrius.
3. Radiologinių tyrimų skyrius.
4. Bakteriologinių tyrimų skyrius.
5. Virusologinių tyrimų skyrius.
6. Serologinių tyrimų skyrius.
7. Pataloanatominių tyrimų skyrius.
8. Molekulinės biologijos skyrius.
9. Šiaulių, Panevėžio, Kauno filialai.

III SKYRIUS

VALSTYBINIŲ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBŲ LABORATORIJŲ KOMPETENCIJA

NACIONALINĖ VETERINARIJOS LABORATORIJA

Nacionalinė veterinarijos laboratorija – pagrindinė laboratorija, analizuojanti cheminių medžiagų likučius. Medžiagų likučių tyrimai atliekami Cheminių, Mikrobiologinių ir Radiologinių tyrimų skyriuose.

Cheminių tyrimų skyrius

Cheminių tyrimų skyrius atlieka cheminius tyrimus, numatytus medžiagų likučių stebėsenos plane. Jo veiklos sritys:

1. Maisto produktų ir gyvūnų mėginių cheminiai-toksikologiniai tyrimai.
2. Veterinarinių preparatų, augimą stimuliuojančių hormonų, aplinkoje esančių toksinų ir pelėsių toksinų likučių kiekių gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose tyrimai.
3. Metinių medžiagų likučių kontrolės planų derinimas su Lietuvos valstybine veterinarijos preparatų inspekcija, bendradarbiaujant su Mikrobiologinių bei Radiologinių tyrimų skyriais.
4. Teršalų augaliniuose maisto produktuose stebėsenos programos vykdymas.
5. Produktų sudėties nustatymas.
6. Cheminiai tyrimai, susiję su gyvūnų apsinuodijimais ir ligomis.
7. Vandens kokybės stebėsenos tyrimai.

Skyriaus personalą sudaro 33 darbuotojai, iš jų 1 skyriaus vedėjas, 1 skyriaus vedėjo pavaduotojas, 15 vyriausiųjų inžinierių (chemikų), 4 vyresnieji technikai, 5 laborantai, 2 vyriausieji specialistai, 1 vyr. vet. gydytojas, 1 vyresnysis inžinierius, 1 vyresnysis specialistas ir 2 sanitarai.

Aparatūra:

- Dujiniai chromatografai GC (SHIMAZU) – 3 vnt.
- Dujinis chromatografas GC (Perkin Elmer) – 1 vnt.
- Masės spektrometrai GC-MS (SHIMAZU) – 2 vnt.

- Atomo absorbciniai spektrofotometrai AAS su liepsnos krosnele ir grafitine krosnele (SHIMAZU) – 3 vnt.
- Skystiniai chromatografai (SHIMAZU) – 3 vnt.
- Amino rūgščių analizatorius (SHIMAZU) – 1 vnt.

Radiologinių tyrimų skyrius

Radiologinių tyrimų skyrius atlieka radiologinius tyrimus, numatytus medžiagų likučių stebėsenos plane. Jo veiklos sritys:

1. Gyvūninių ir augalinių maisto produktų ir žaliavų, pašarų ir pašarų žaliavų, vandens ir kitų aplinkos objektų, priklausančių VMVT kompetencijai, kontrolė.
2. Metinių medžiagų likučių kontrolės planų derinimas su Lietuvos valstybine veterinarijos preparatų inspekcija, bendradarbiaujant su Mikrobiologinių bei Cheminių tyrimų skyriais.
3. SLKT (stebėjimo ir laboratorinės kontrolės tinklo) darbo organizavimas radiacinės taršos atveju.

Skyriaus personalą sudaro 3 darbuotojai.

Aparatūra:

- Alfa -beta scintiliacinis spektrometras BECMAN LS-6500 – 1 vnt.
- Gama spektrometras GAMMA-03F– 1 vnt.

Mikrobiologinių tyrimų skyrius

Mikrobiologinių tyrimų skyrius atlieka mikrobiologinius pieno ir mėsos tyrimus. Skyriaus veiklos sritys yra:

1. Maisto produktų mikrobiologiniai tyrimai.
2. Filialų ir tarnybų laboratorijų personalo apmokymai.
3. Metinių medžiagų likučių kontrolės planų derinimas su Lietuvos valstybine veterinarijos preparatų inspekcija, bendradarbiaujant su Cheminių ir Radiologinių tyrimų skyriais.
4. Antimikrobinių medžiagų piene ir mėsoje mikrobiologiniai tyrimai.

Mikrobiologijos tyrimų skyriaus personalą sudaro 11 darbuotojų, iš kurių 6 veterinarijos gydytojai ar mikrobiologai ir 5 laborantai.

APSKRIČIŲ VALSTYBINIŲ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBŲ LABORATORIJOS

Lietuvoje yra 6 apskričių valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų laboratorijos, kurios yra pavaldžios apskrities VMVT administracijai. Šiose laboratorijose dirba 95 darbuotojai.

Laboratorijos atlieka:

1. Maisto produktų higienos sąlygų ir savikontrolės programų stebėseną.
2. Mikrobiologinius pieno tyrimus ir antimikrobinių medžiagų nustatymą piene.

Nacionaliniam medžiagų likučių kontrolės planui gyvūnų ir gyvūninių maisto produktų mėginius ima apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos.

Nacionalinė veterinarijos laboratorija apskričių valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms pateikia mėginių paėmimo programas ir nurodo mėginių paėmimo tvarką.

IV SKYRIUS

HORMONŲ IR KITŲ VETERINARINIŲ VAISTŲ NAUDOJIMAS

Remiantis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įsakymais: 1997 m. vasario 19 d. Nr. 4-31, 1997 m. rugsėjo 22 d. Nr. 4-142, 1999 m. gegužės 31 d. Nr. 4-139 ir 2002 m. kovo 29 d. Nr. 145:

Nuo 1997 m. kovo 1 d.:

1.1. uždrausta naudoti žmonių maistui auginamiems gyvūnams, paukščiams ir žuvims šių grupių hormoninius preparatus: stilbeną ir jo darinius (dietilstilbestrolį, sinestrolį) ir tireostatinio poveikio hormoninius preparatus (tiouracilą, propiltiouracilą, feniltiouracilą, metiltiouracilą, dimetiltiouracilą);

1.2. uždrausta naudoti melžiamoms karvėms galvijų somatotropiną (BST);

1.3. uždrausta naudoti gyvūnams, kurie auginami žmonių maistui, estrogeninio, gestageninio ir androgeninio poveikio hormonus bei β adrenoerginius antagonistus (klenbuterolis, salbutamolis (albuterolis), terbutalenas, izoksuprinas), išskyrus atvejus, kada jie naudojami gydymui ir lytinės funkcijos atstatymui po jaunikių atsivedimo.

Nuo 1997 m. kovo 1 d. žmonių maistui auginamiems gyvūnams uždrausta naudoti vaistus, kurių sudėtyje yra šių vaistinių medžiagų: chloramfenikolio (levomicetino), dimetridazolo, dapsono, kolchicino, ronidazolo, nitrofuranų.

Nuo 1997 m. spalio 1 d. žmonių maistui auginamiems gyvūnams uždrausta naudoti furazolidoną, chloroformą, chlorpromaziną arba vaistus, kurių sudėtyje yra aukščiau paminėtų medžiagų.

Uždrausta gyvūnų augintojams, įmonėms, gaminančioms pašarus gyvūnams, įsigyti estrogeniniu, gestageniniu, androgeniniu, tireostatiniu veikimu pasižyminčių hormoninių preparatų ir β adrenoerginių antagonistų.

Nuo 1999 m. liepos 1 d. uždrausta terpti į gyvūnams, paukščiams skirtus premiksus, pašarų priedus ir pašarus spiramiciną, virginiamiciną, cinko bacitraciną, tilozino fosfatą, nuo 1999 m. rugsėjo 1 d. – karbadoksa, olachindoksa, nuo 1999 m. spalio 1 d. – arprinocidą, dinitolmidą, ipronidozolį.

Uždrausta naudoti žmonių maistui gyvūninius maisto produktus, kuriuose aptinkama uždraustų gyvūnams, skirtiems žmonių maistui, hormoninių ir vaistinių medžiagų likučių.

V SKYRIUS

PRODUKCIJOS IR MĖGINIŲ KIEKIS PAGAL MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ GYVŪNUOSE IR GYVŪNINIUOSE MAISTO PRODUKTUOSE KONTROLĖS TAISYKLES

Paskerstų gyvūnų ir gyvūninės produkcijos kiekis 2002 metais	Mėginių skaičiaus atrinkimo reikalavimai	Mažiausias gyvūnų ir gyvūninės produkcijos mėginių skaičius	A grupės gyvūnų ir gyvūninės produkcijos mėginių skaičius pagal 2003 metų planą	B grupės gyvūnų ir gyvūninės produkcijos mėginių skaičius pagal 2003 metų planą	Iš viso mėginių
Galvijai 197 977vnt.	0,4 % paskerstų gyvulių skaičiaus	A grupė =495 B grupė =297 Iš viso =792	495 (248 gyvi, 247 paskersti)	297 180* Iš viso: 477	792 180* Iš viso: 972
Kiaulės 938 694 vnt.	0,05 % paskerstų gyvulių skaičiaus	A grupė =189 B grupė =280 Iš viso =469	189 189 paskerstos	280 312* Iš viso: 592	469 312* Iš viso: 781
Avys ir ožkos 3 629 vnt.	0,05 % paskerstų gyvulių skaičiaus	A grupė =2 B grupė =8 Iš viso =10	2 2 paskerstos	8	10
Arkliai 6 355 vnt. (eksportuota)	0,4 % eksportuotų gyvū gyvulių	A grupė =22 B grupė =3 Iš viso =25	22	3	25
Broileriai 16 318 t.	Ne mažiau kaip 100 mėg. kiekvienai grupei	A grupė =100 B grupė =100 Iš viso =200	100	100	200
Kiaušiniai 457 830 t	1/1 000 tonų (ne mažiau kaip 200 mėg.)	A grupė =106 B grupė =352 Iš viso =458	106	352	458
Pienas 1 141 000 t	1/15 000 tonų (ne mažiau kaip 300 mėg.)	A grupė =45 B grupė =255 Iš viso =300	45	247 1167** Iš viso: 1414	300 1167**- Iš viso: 1467
Tvenkininės žuvis 1 682 t	1/100 tonų	A grupė =5 B grupė =12 Iš viso =17	5	12 15*** Iš viso: 27	12 15*** Iš viso: 27
Laukiniai žvėrys 2 967 vnt.	100 mėginių per metus		-	100	100

(196 t.)					
Triušiai 9 021 vnt.	Ne mažiau kaip 10 mėg.	A grupė =2 B grupė =8 Iš viso =10	2	2	10
Medus 340 t	1/30 tonų		-	11	11

* – toks skaičius galvijų ir kiaulių mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti keturių lėkštelių metodu.

** – toks skaičius pieno mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti Delvo-Sp metodu.

*** – toks skaičius žuvų mėginių, sugautų Baltijos jūroje ir Kuršių mariose, turi būti pristatytas B III grupės medžiagoms tirti.

Paiškinimas: Mėginių skaičius yra skaičiuojamas pagal Veterinarinės sanitarijos priežiūros ataskaitoje pateiktus duomenis apie produkcijos kiekius. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, turėtų padalinti šiame stebėsenos plane nurodytą mėginių skaičių savo apskrities skerdykloms ir įmonėms pagal jų pagaminamą produkcijos kiekį, kuris yra pateikiamas aukščiau minėtoje ataskaitoje.

MĖGINIŲ KIEKIS PAGAL APSKRITIS IR MIESTUS

Apskritis Gyvūnai ir produkcija		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso:
Galvijai	gyvi	8	27	37	22	62	25	35	7	9		16	248
	paskersti	17+ 6*	59+ 20*	82+ 27*	49+ 16*	136+ 45*	55+ 18*	76+ 25*	16+ 5*	20+ 7*	–	34+ 11*	544+ 180*
Avys, ožkos		1	1	1	1	1	1	1	1	1	–	1	10
Arkliai		2	7	1	2	2	5	2	–	–	–	4	25
Kiaulės		7+ 5*	119+ 79*	58+ 39*	43+ 29*	55+ 37*	41+ 27*	74+ 49*	23+ 15*	7+ 5*	6+ 4*	36+ 23*	469+ 312*
Laukiniai žvėrys		–	–	–	–	95	–	–	–	–	–	5	100
Broileriai		2	70	12	2	30	2	–	4	2	–	76	200
Tvenkininės žuvis		3	3	2+15***	1	–	2	–	–	3	–	3	17

Pienas	19+ 73**	46+ 179**	28+ 109**	32+ 122**	41+ 160**	47+ 182**	9+ 36**	22+ 86**	25+ 99**	–	31+ 121**	300+ 1167**
Kiaušiniai	11	94	48	17	12	29	–	8	9	–	230	458
Medus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
Triušiai	1	1	1	1	1	1	1	1	1	–	1	10

* – toks skaičius galvijų ir kiaulių mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti keturių lėkštelių metodu.

** – toks skaičius pieno mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti Delvo-Sp metodu.

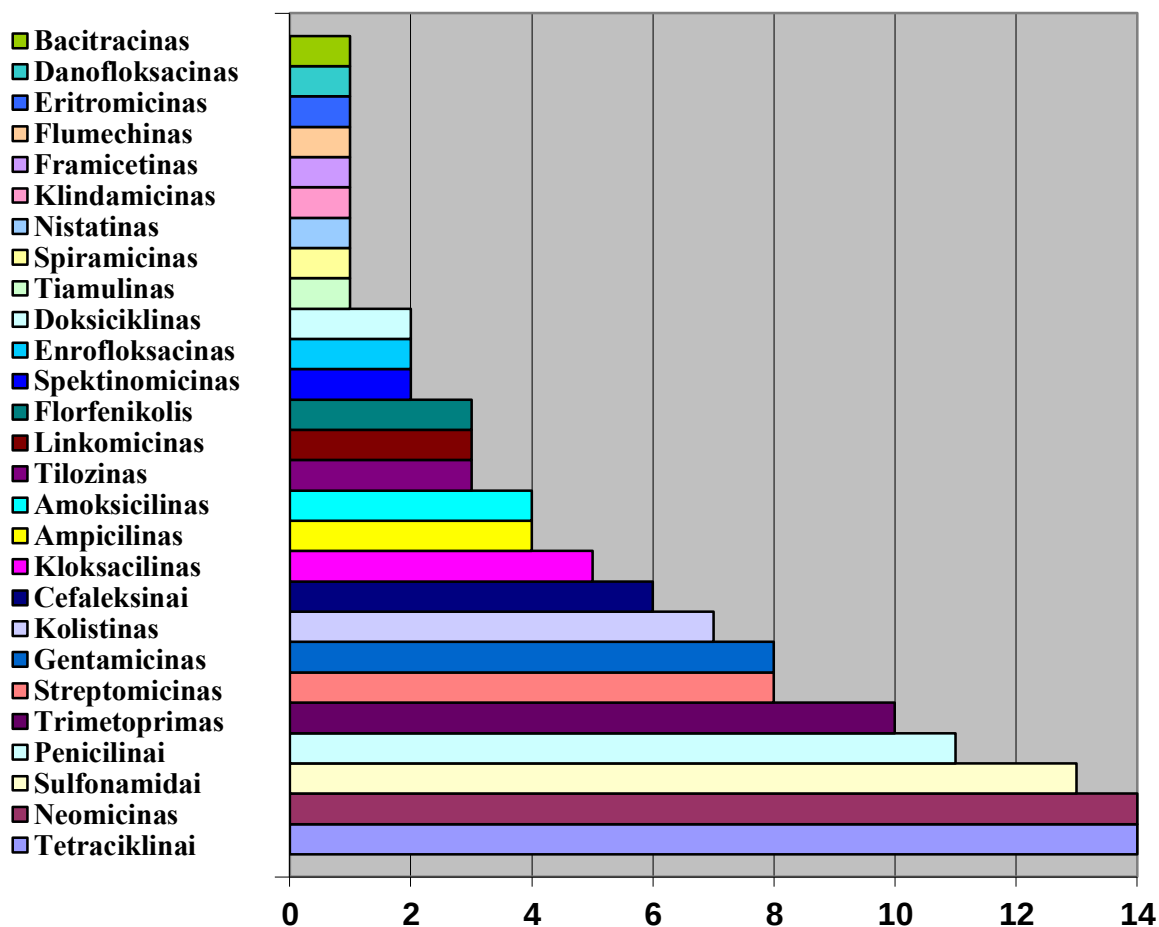
*** – toks skaičius žuvų mėginių, sugautų Baltijos jūroje ir Kuršių mariose, turi būti pristatytas B III grupės medžiagoms tirti.

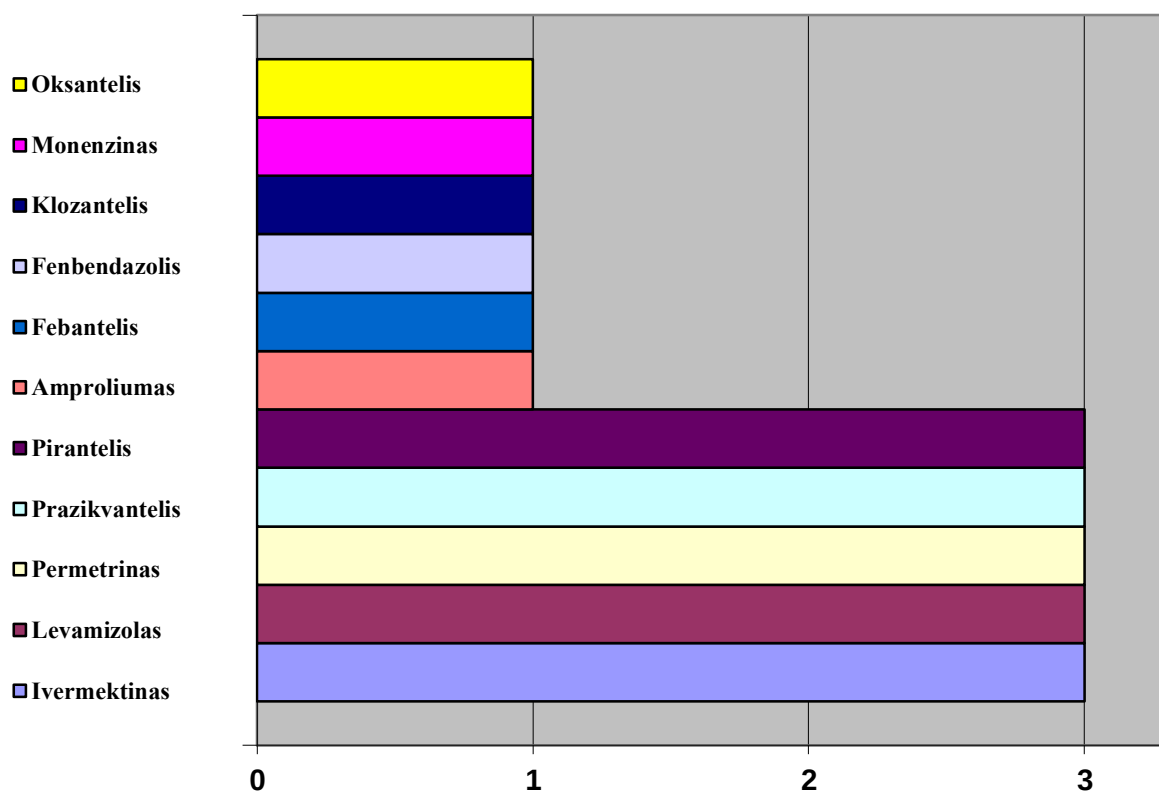
VI SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKOJE ESANČIŲ VETERINARINIŲ PREPARATŲ SUDĖTINIŲ DALIŲ, KURIOMS NUSTATYTI DIDŽIAUSI LEISTINI MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ KIEKIAI, ANALIZĖ. TIRIAMOS MEDŽIAGOS, TAIKOMI METODAI

Metų bėgyje buvo renkama ir analizuojama informacija apie 2002 m. Lietuvos Respublikoje pateiktų registruoti antimikrobinių ir antiparazitinių veterinarinės medicinos preparatų sudėtines dalis. Šios informacijos analizė rodo, kokia yra rinkos paklausa ir kokių veterinarinės medicinos preparatų reikia naudotojams. Pagal tai galima spręsti, ko labiausiai reikia ir kas vėliau bus naudojama gyvūnams gydyti. Apibendrinti rezultatai buvo tokie:

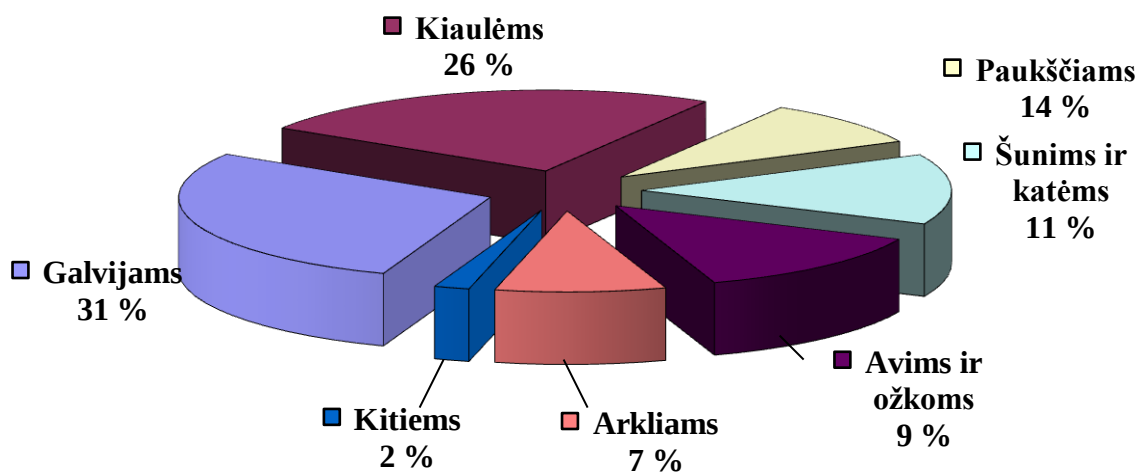
2002 M. ĮREGISTRUOTA ANTIMIKROBINIŲ PREPARATŲ

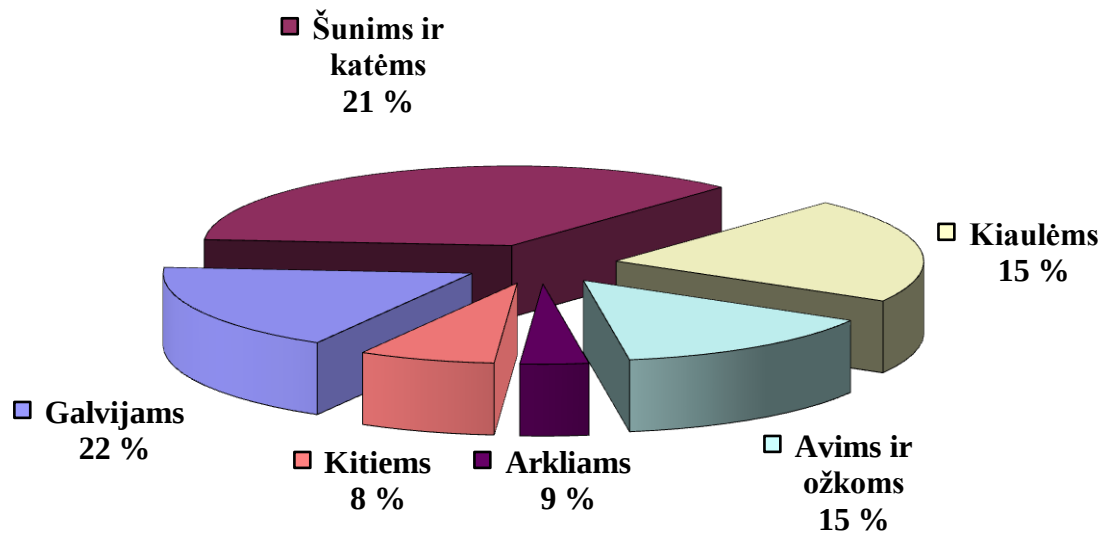

Taip pat buvo išanalizuota informacija apie 2002 m. Lietuvos Respublikoje užregistruotus antimikrobinius ir antiparazitinius veterinarinius preparatus pagal gyvūnų rūšis. Šie duomenys svarbūs įvertinant antimikrobinių ir antiparazitinių vaistų panaudojimą atskiroms gyvūnų rūšims, atsparumo antimikrobinėms medžiagoms susidarymą ir taip pat farmakologinei budrai. Apibendrinti rezultatai buvo tokie:

2002 M. ĮREGISTRUOTA ANTIMIKROBINIŲ PREPARATŲ PAGAL ATSKIRAS GYVŪNŲ RŪŠIS

2002 M. ĮREGISTRUOTA ANTIPARAZITINIŲ PREPARATŲ PAGAL ATSKIRAS GYVŪNŲ RŪŠIS

Atsižvelgus į surinktus duomenis, pakoreguotas Medžiagų likučių gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje 2003 m. stebėsenos planas, kad jame numatomi tyrimai būtų tikslingesni ir naudingesni, kad būtų efektyvesnė veterinarinių preparatų naudojimo kontrolė, siekiant apsaugoti gyvūninių maisto produktų vartotojo sveikatą.

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO GYVŪNUOSE IR ŠVIEŽIOJE MĖSOJE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
A I Stilbenai	DES heksoestrolis dienoestrolis	šlapimas/plazma, raumuo	EIA	1,0 µg/kg 0,5 µg/kg	2,0 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 25 gyvi jauni galvijai 24 paskerstos penimos kiaulės 3 gyvi arkliai	Nacionalinė veterinarijos laboratorija(NVL)
A II Tireostatikai	tiouracilas metiltiouracilas propiltiouracilas tapazolis	raumuo, plazma	TLC	25 µg/kg	teigiamas nustatymas	22 paskersti jauni galvijai 7 gyvos karvės 24 paskerstos penimos kiaulės 2 arkliai	
A III Steroidai	oestradiolis	plazma	EIA	0,2 µg/kg	0,2 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 15 gyvų jaunų galvijų 8 gyvos karvės 24 paskerstos penimos kiaulės 3 gyvi arkliai 1 avis/ožka	
	testosteronas	plazma, raumuo	EIA	0,04 µg/kg	patelės: 5 µg/kg patinai: 10-30 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 23 gyvi jauni galvijai 22 paskerstos penimos kiaulės	
	nor-testosteronas	šlapimas	EIA GC-MS	0,8 µg/kg	2 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 23 gyvi jauni galvijai	
	trenbolonas	šlapimas	EIA	1,0 µg/kg	2 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 25 gyvi jauni galvijai 1 triušis	
	medroksiprogesteronas	riebalai	EIA	0,5 µg/kg	2 µg/kg	23 gyvi jauni galvijai	

A IV Rezorcilinės rūgšties laktonai	zeranolis	šlapimas	EIA	2,0 µg/kg	2,0 µg/kg	22 paskersti jauni galvijai 30 gyvų jaunų galvijų 23 paskerstos penimos kiaulės 1 avis/ožka 5 arkliai	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
A V Beta-agonistai	klenbuterolis	kepenys,	EIA	0,25 µg/kg	2 µg/kg	69 paskersti jauni galvijai	
	salbutamolis	plazma,	GC-MS EIA	2 µg/kg 5 µg/kg	2 µg/kg 5 µg/kg	68 gyvi jauni galvijai 24 paskerstos penimos kiaulės	
	salbutamolis	šlapimas	EIA	5 µg/kg	5 µg/kg	5 gyvi arkliai 1 triušis	
A VI Uždraustos naudoti medžiagos	chloramfenikolis	raumuo	EIA	0,4 µg/kg	teigiamas nustatymas	25 paskersti jauni galvijai 24 paskerstos penimos kiaulės 1 avis/ožka 1 triušis	
	furaltadonas, furazolidonas, nitrofurantoinas	raumuo	HPLC	5 µg/kg	teigiamas nustatymas	24 paskerstos penimos kiaulės 1 triušis	
BI Antibakterinės medžiagos	antibakterinės medžiagos	raumuo	keturių lėkštelių metodas	Poveikio zona ≥ 2 mm	teigiamas nustatymas	180 paskerstų galvijų 312 paskerstų kiaulių	
	enrofloksacinas	inkstai	HPLC	9 µg/kg	200 µg/kg	23 paskersti jauni galvijai 26 paskerstos penimos kiaulės	
	benzilpenicilinas	raumuo	HPLC	27 µg/kg	50 µg/kg	23 paskerstos karvės 26 paskerstos penimos kiaulės	
	tetraciklinas, oksitetraciklinas, chlortetraciklinas	raumuo, inkstai	HPLC	29 µg/kg 21 µg/kg 23 µg/kg	100 µg/kg	23 paskersti jauni galvijai 26 paskerstos penimos kiaulės 1 avis/ožka 1 triušis	
	sulfonamidai	raumuo	TLC EIA	30 µg/kg 2 µg/kg	100 µg/kg	23 paskersti jauni galvijai 27 paskerstos penimos kiaulės 1 paskerstas arklys 1 triušis	

B II a Antihelmintikai	albendazolis, fenbendazolis, flubendazolis	raumuo	HPLC	30 µg/kg 20 µg/kg	100 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg	25 paskersti jauni galvijai 14 paskerstų penimų kiaulių 1 triušis	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
	levamizolis	kepenys	GC-MS	5 µg/kg	100 µg/kg	40 paskerstų jaunų galvijai 22 paskerstos penimos kiaulės	
	ivermektinas, abamektinas	kepenys	HPLC	7,5 µg/kg 7,5 µg/kg	15 µg/kg	36 paskerstos penimos kiaulės 1 avis/ožka	
B IIb Kokcidistatikai (tame tarpe nitroimidazoliai)	monenzinas, narazinas, salinomocinas	raumuo	HPLC	3 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg	nenustatyta	10 paskerstų jaunų galvijų 5 paskerstos penimos kiaulės 1 arklys	
B IIc Karbamatai ir piretroidai	permetrinas	raumuo, riebalai, kepenys/inkstai	GC, GC-MS	50 µg/kg	100 µg/kg 500 µg/kg 50 µg/kg	4 paskersti jauni galvijai 1 paskerstas arklys 7 paskerstos penimos kiaulės 1 avis/ožka 1 triušis	
B IId Trankvilizantai	azaperonas		HPLC		100 µg/kg (kiaulėms) teigiamas nustatymas (kitiems gyvūnams)	2 paskersti jauni galvijai 2 paskerstos penimos kiaulės 1 arklys	
B IIe NSAID	paracetamolis		HPLC		teigiamas nustatymas	10 paskerstų jaunų galvijų 1 avis/ožka	
	fluniksinas		HPLC			2 paskerstos penimos kiaulės	
B III a Chlororganiniai pesticidai ir PCB	Heptachloras, heptachloroepoksi das, DDTs, α-HCH,	riebalai	GC, GC-MS	10 µg/kg 10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg	pagal HN 54	38 paskersti jauni galvijai 23 paskerstos penimos kiaulės 1 paskerstas arklys 1 avis/ožka	

	β -HCH, γ -HCH, aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs			10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg		1 triušis 30 laukinių žvėrių	
B III b Organiniai fosforo junginiai	Metidationas, Metilchlorpirifosa s, Diazinonas, pirazofosas	raumuo,	GC GC-MS	20 µg/kg 50 µg/kg 50 µg/kg 20 µg/kg	pagal HN 54	9 paskersti jauni galvijai 13 paskerstų penimų kiaulių 1 avis/ožka 1 arklys	
B III c Sunkieji metalai	Pb, Cd	raumuo, inkstai	AAS	70 µg/kg 3 µg/kg	0,1 mg/kg 0,5 mg/kg	47 paskersti jauni galvijai 33 paskerstos penimos kiaulės 1 paskerstas arklys 2 arkliai 1 triušis 30 laukinių žvėrių	
B III d Mikotoksinai	ochratoksinas A	riebalai	HPLC			20 paskerstų jaunų galvijų 16 paskerstų penimų kiaulių 1 avis/ožka 1 arklys	
B III f Radionuklidai	stroncis-90 $\frac{1}{4}$, cezis-134/137	raumuo	radiochemija, gama spektrometrija	0,02 Bq/kg, 1 Bq/kg	37 Bq/kg, 600 Bq/kg	49 paskersti jauni galvijai 31 paskersta penima kiaulė 1 paskerstas arklys 1 triušis 40 laukinių žvėrių	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO PAUKŠTIENOJE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
A I Stilbenai	DES heksoestrolis, dienoestrolis	raumuo	EIA	3,0 µg/kg	3,0 µg/kg	12 broilerių	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)

A II Tireostatikai	tiouracilis, metiltiouracilis, propiltiouracilis, tapazolis	raumuo	TLC	25 µg/kg	teigiamas nustatymas	12 broilerių	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
A III Steroidai	oestradiolis	plazma, raumuo	EIA, GC-MS	0,2 µg/kg 0,2 µg/kg	0,2 µg/kg	12 broilerių	
	testosteronas, nor-testosteronas	plazma, raumuo	EIA	0,5 µg/kg	0,5 µg/kg	12 broilerių	
A IV Rezorcilinės rūgšties laktonai	zeranolis	raumuo	EIA	2 µg/kg	2 µg/kg	12 broilerių	
A V Beta – agonistai	klenbuterolis, salbutamolis	kepenys	EIA	1,0 µg/kg 2 µg/kg	1,0 µg/kg 2 µg/kg	16 broilerių	
A VI Uždraustos naudoti medžiagos	chloramfenikolis	raumuo	EIA, GC-MS	1,0 µg/kg	teigiamas nustatymas	12 broilerių	
	furaltadonas, furazolidonas, nitrofurantoinas	raumuo	HPLC	5 µg/kg	teigiamas nustatymas	12 broilerių	
B I Antibakterinės medžiagos	enrofloksacinas	raumuo	HPLC	9 µg/kg	30 µg/kg	12 broilerių	
	tilozinas	raumuo	HPLC	50 µg/kg	100 µg/kg	12 broilerių	
	tetraciklinas, oksitetraciklinas, chlortetraciklinas	raumuo	HPLC	29 µg/kg 21 µg/kg 23 µg/kg	100 µg/kg	12 broilerių	
B II a Antihelmintikai	albendazolis, fenbendazolis	raumuo	HPLC	30 µg/kg 20 µg/kg	100 µg/kg 50 µg/kg	12 broilerių	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
B II b Kokcidostatikai	monenzinas, salinomicinas	kepenys	HPLC	3 µg/kg 10 µg/kg	3 µg/kg 10 µg/kg	12 broilerių	
B IIc Karbamatai ir piretroidai	permetrinas	riebalai	GC-MS	50 µg/kg	50 µg/kg	8 broileriai	
B IIe NSAID	paracetamolis					8 broileriai	

B III a Chloro organiniai pesticidai ir PCB	heptachloras, heptachloro epoksidai, DDTs, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs	raumuo, riebalai	GC GC-MS	10 µg/kg 10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg	Pagal HN54	8 broileriai
B III c Sunkieji metalai	Pb Cd	raumuo	AAS	70 µg/kg 3 µg/kg	0,1 mg/kg 0,1 mg/kg	8 broileriai
B III d Mikotoksinai	ochratoksinas A	raumuo	HPLC			8 broileriai
B III f Radionuklidai	stroncis-90 ¼, cezius-134/137	raumuo	radiochemija, gama spektrometrija	0,02 Bq/kg 1 Bq/kg	37 Bq/kg 600 Bq/kg	13 broilerių

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO VIŠTŲ KIAUŠINIUOSE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
A VI Uždraustos naudoti medžiagos	chloramfenikolis	kiaušiniai	EIA	0,4 µg/kg	teigiamas nustatymas	64	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
	furaladonas, furazolidonas, nitrofurantoinas	kiaušiniai	HPLC	5 µg/kg	teigiamas nustatymas	64	
B1 Antibakterinės medžiagos	tetraciklinas, oksitetraciklinas, chlortetraciklinas	kiaušiniai	HPLC	29 µg/kg 21 µg/kg 23 µg/kg	200 µg/kg	74	
	tilozinas	kiaušiniai	HPLC	50 µg/kg	100 µg/kg	54	
B II b Kokcidostatikai	monenzinas, salinomocinas	kiaušiniai	HPLC	3 µg/kg	3 µg/kg	64	

B III a Chloro organiniai pesticidai	heptachloras, heptachloro epoksidai, DDTs, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs	kiaušiniai	GC, GC-MS	10 µg/kg 10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg	pagal HN 54	69	
B III c Sunkieji metalai	Pb, Cd	kiaušiniai	AAS	50 µg/kg 3 µg/kg		69	
B III f Radionuklidai	stroncis-90, cezis-134/137	kiaušiniai	radiochemija, gama spektrometrija	0,02 Bq/kg 1 Bq/kg	37 Bq/kg 370 Bq/kg	10 75	

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO PIENE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
A VI Uždraustos naudoti medžiagos	chloramfenikolis	pienas	EIA	0,15 µg/kg	teigiamas nustatymas	60	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
B1 Antibakterinės medžiagos	antibakterinės medžiagos	pienas	DELVO –SP		teigiamas nustatymas	1167	
	sulfanilamidai	pienas	EIA	10 µg/kg	100 µg/kg	18	
	oksitetraciklinas	pienas	HPLC	21 µg/kg	100 µg/kg	18	
	ampicilinas, benzilpenicilinas, kloksacilinas, amoksicilinas	pienas	HPLC	33 µg/kg 27 µg/kg 20 µg/kg 23 µg/kg	4 µg/kg 4 µg/kg 30 µg/kg 4 µg/kg	16	
BIa Antihelmintikai	albendazolis, fenbendazolis	pienas	HPLC	5 µg/kg 3 µg/kg	100 µg/kg 10 µg/kg	45	
BIe NSAIDs	deksametazonas	pienas	HPLC	0,1 µg/kg	0,3 µg/kg	53	
B III a	heptachloras,	pienas	GC	10 µg/kg	pagal HN 54	22	

Chloro organiniai pesticidai	heptachloro epoksidai, DDTs, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs		GC-MS	10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg		
B III b Organiniai fosforo junginiai	metidationas, metilchlorpirifosas, diazinonas, pirazofosas	pienas	GC	10 µg/kg	50-400 mg/kg	15
B III c Sunkieji metalai	Pb Cd	pienas	AAS	10 µg/kg 0,5 µg/kg	0,02 mg/kg 0,03 mg/kg	27
B III d Mikotoksinai	M ₁	pienas	EIA	5 ng/kg	0,05 mg/kg	26
B III f Radionuklidai	stronis-90 (1/4 mėginių), cezijs-134/137	pienas	radiochemija, gama spektrometrija	0,02 Bq/kg 1 Bq/kg	37 Bq/kg 600 Bq/kg	22

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO TVENKINIUOSE AUGINAMOSE ŽUVYSE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
A I Stilbenai	DES, heksoestrolis, dienestrolis	raumuo	EIA	1 µg/kg	1 µg/kg	1	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
A III Steroidai	testosteronas	raumuo	EIA	5 µg/kg	5 µg/kg	2	
A VI Uždraustos naudoti medžiagos	chloramfenikolis	raumuo	EIA	0,4 µg/kg	teigiamas nustatymas	2	
B I Antibakterinės medžiagos	tetraciklinas, oksitetraciklinas, chlortetraciklinas	raumuo	HPLC	29 µg/kg 21 µg/kg 23 µg/kg	100 µg/kg	2	
B IIa Antihelmintikai	albendazolis, fenbendazolis	raumuo	HPLC	5 µg/kg 3 µg/kg	100 µg/kg 10 µg/kg	1	

B III a Chloro organiniai, pesticidai PCB	heptachloras, heptachloro epoksidai, DDTs, α -HCH, β -HCH, γ -HCH, aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs	raumuo	GC, GC-MS	10 µg/kg 10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg	pagal HN 54	3
B III c Sunkieji metalai	Pb, Cd, Hg	raumuo	AAS	70 µg/kg 3 µg/kg 17 µg/kg	pagal HN 54	3
B III d Mikotoksinai	ochratoksinas A	raumuo	HPLC			2
B III e Dažai	malachito žaliasis	raumuo	HPLC		teigiamas nustatymas	1
B III f Radionuklidai	stroncis-90, cezijs-134/137	raumuo	radiochemija, gama spektrometrija	0,02 Bq/kg 1 Bq/kg	37 Bq/kg 600 Bq/kg	6

MEDŽIAGŲ LIKUČIŲ TYRIMO MEDUJE 2003 M. PLANAS

Medžiagų grupė	Junginiai	Tiriama	Laboratorinis metodas	Suradimo riba	Didžiausia leistina koncentracija	Mėginių skaičius	Laboratorija
BI Antibakterinės medžiagos	tetraciklinas, oksitetraciklinas, chlortetraciklinas	medus	HPLC	29 µg/kg 21 µg/kg 23 µg/kg	teigiamas nustatymas	2	Nacionalinė veterinarijos laboratorija (NVL)
B IIc Karbamatai ir piretroidai	permetrinas	medus	GC GC-MS	50 µg/kg	100 µg/kg 500 µg/kg 50 µg/kg	2	
B III a Chloro organiniai pesticidai	heptachloras, heptachloro epoksidai, DDTs, α -HCH, β -HCH, γ -HCH,	medus	GC GC-MS	10 µg/kg 10 µg/kg 40 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg 10 µg/kg	teigiamas nustatymas	2	

	aldrinas, dieldrinas, HCB, PCBs			10 µg/kg 10 µg/kg 5 µg/kg 40 µg/kg		
B III b Organiniai fosforo junginiai	kumafosas	medus	GC GC-MS	100 µg/kg	50 µg/kg	1
B III c Sunkieji metalai	Pb, Cd	medus	AAS	35 µg/kg 2 µg/kg	teigiamas nustatymas	2
B III f Radionuklidai	cezis-137	medus	gama spektrometrija	1 Bq/kg	600 Bq/kg	2

VII SKYRIUS

MĖGINIŲ ATRINKIMO TVARKA

GALVIJŲ, KIAULIŲ, ARKLIŲ, AVIŲ IR OŽKŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Galvijų ir kiaulių mėginių ėmimas skerdyklose

70 % plane numatytų mėginių (raumuo, riebalai, inkstai, kepenys, kraujas, šlapimas) imami skerdyklose arba perdirbimo įmonėse. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, supažindina skerdyklų ir mėsos perdirbimo įmonių administraciją su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys turi būti aprūpinti reikiamomis priemonėmis: turėti plastmasinius indus ir maišelius, mėgintuvėlius, hepariną, nešiojamas šaldymo dėžes mėginiams vežti.

Mėginiai imami iš atsitiktinai pasirinktų galvijų arba kiaulių pagal standarto LST ISO 3100-1:1997 „Mėsos bandinių ėmimo tvarka. I dalis“ reikalavimus ir vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymais.

Kiekvienas mėginys atskirai sudedamas į maisto produktų įpakavimui naudojamus maišelius ir užšaldomas. Plastmasiniai indai šlapimo mėginiams turi būti sandarūs. Visi mėginiai, išskyrus kraujo mėginius, turi būti užšaldomi, šlapimu užpildomas ne visas taros tūris, kad atšaldymo metu nebūtų pažeista tara.

Kraujas imamas į mėgintuvėlius gyvulių skerdimo metu. Jis konservuojamas heparinu, atsargiai išmaišomas 10-15 kartų apverčiant mėgintuvėlį. Mėgintuvėliai gali būti laikomi šaldytuve kelias dienas, bet geriausiai kraują imti tą pačią dieną, kai į laboratoriją siunčiami užšaldyti mėginiai. *Šlapimas* imamas iš šlapimo pūslės švirkštu. Kiekvieno mėginio paėmimui naudojamas atskiras švirkštas. *Raumuo, dengiantys inkstą riebalai, šlapimas* arba *kraujas* imami iš skirtingų gyvulių. Kepenys ir inkstai gali būti paimti to paties gyvulio arba iš skirtingų gyvulių, kuriems buvo imami raumens, šlapimo, plazmos mėginiai.

Antibakterinių medžiagų nustatymui 4 lėkštelių metodu galvijų ir kiaulių skerdenos mėginiai imami atskirai. Iš paskerstų galvijų ir kiaulių atrenkamas 15x15 cm dydžio raumens gabalas. Mėginiai turi būti paimti steriliai į sterilią tarą, supakuoti kiekvienas atskirai ir ant pakuotės priklijuota etiketė su mėginio pavadinimu ir gyvulio rūšimi. Mėginius, kurie tyrimams bus pristatyti per 6 val. po paėmimo, reikia užšaldyti iki – 5 ° temperatūros, o tuos, kurie bus pristatyti vėliau nei po 6 val. po paėmimo – užšaldyti iki -18 °C temperatūros. Transportuojant būtina nepažeisti laikymo sąlygų ir mėginio vientisumo.

Galvijų mėginių ėmimas fermose

30 % galvijų mėginių (kraujas, šlapimas) imami fermose. *Kraujas* imamas į mėgintuvėlius, konservuojamas heparinu, atsargiai išmaišomas 10–15 kartų apverčiant mėgintuvėlį. Mėgintuvėliai gali būti laikomi šaldytuve kelias dienas, bet geriausia kraują imti tą pačią dieną, kai į laboratoriją siunčiami užšaldyti mėginiai. 20–40 ml gyvulių *šlapimo* imama į plastikinius butelius. Buteliai uždaromi, dedami į plastikinius maišus, kad nesiliestų su kitais mėginiais.

Avių ir ožkų mėginių ėmimas

Mėginiai imami taip pat, kaip galvijų ir kiaulių, aukščiau aprašyta tvarka.

Arklių mėginių ėmimas

Mėginiai imami taip pat, kaip galvijų ir kiaulių, aukščiau aprašyta tvarka.

Lydraščio pildymas

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius lydraštį, kuris surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį ir gyvulį. Jame nurodoma:

- mėginio siuntimo tikslas;
- skerdyklos, fermos ar mėsos perdirbimo įmonės pavadinimas, adresas, telefonas ir faksas;
- gyvulio rūšis;
- gyvulių amžius (jaunas, vyresnis nei 2 metų amž.);
- lytis (kiaulėms nurodyti – kriptorchidas, kastratas, paršavedės, kuiliai);
- skerdimo data;
- gyvulio savininkas;
- mėginio rūšis;
- produkcijos numeris;
- mėginių paėmimo data;
- parašas.

Lydraštis gali būti papildytas ir kitais duomenimis

Mėginių siuntimas

Mėginiai pristatomi pagal pridedamus grafikus (32–34 psl.). Avių ir ožkų mėginių pristatymas organizuojamas pagal galimybes, kai vykdomas avių ir ožkų skerdimas.

Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis. Jeigu tą mėnesį gyvuliai neskerdžiami plane nurodytose įmonėse, mėginius galima paimti smulkiuose skerdimo ir mėsos perdirbimo cechuose. Jeigu reikalaujama, kad būtų paimti du tos pačios gyvulio rūšies mėginiai, jie imami iš gyvulių, priklausančių atskiriems savininkams.

Mėginiai ir jų dydis

Raumuo (400 g)
 Riebalai (100 g)
 Kepenys (200 g)
 Inkstas (paskerstų kiaulių)
 Šlapimas (45 ml)
 Kraujas (1 mėgintuvėlis, 10 ml)

Pastaba: radiologiniams tyrimams mėginiai imami kiekvieną ketvirtį, proporcingai padalinant planuotų mėginių skaičių kiekvienam ketvirčiui (mėginio dydis – 1,5 kg)

TRIUŠIŲ, LAUKINĖS FAUNOS BEI FERMOSE AUGINAMŲ LAUKINIŲ GYVŪNŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginiai imami mėsos (žvėrienos) perdirbimo įmonėse. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, privalo supažindinti mėsos perdirbimo įmones su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys turi būti aprūpinti reikiamomis priemonėmis, turėti plastmasinius maišelius, nešiojamas šaldymo dėžes, skirtas mėginiams vežti.

Mėginiai imami iš atsitiktinai pasirinktų gyvūnų skerdimo metu arba žvėrių priėmimo metu vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose

produktuose nurodymais. Raumenų, riebalų mėginiai imami iš tos pačios skerdenos. Kiekvienas mėginys atskirai sudedamas į maišelius ir giliai užšaldomas. Maišeliai turi būti pagaminti iš medžiagos, naudojamos maisto produktams pakuoti.

Lydraščio pildymas

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius lydraštį, kuris surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį ir skerdeną, jame nurodoma:

- mėginio siuntimo tikslas,
- mėsos perdirbimo įmonės pavadinimas, adresas, telefonas ir faksas,
- gyvūno rūšis,
- gyvūno amžius,
- lytis,
- skerdimo, skerdenos pristatymo data,
- gyvūno savininkas, rajonas, kur sumedžiotas žvėris,
- mėginio rūšis, mėginio paėmimo data,
- parašas.

Lydraštis gali būti papildytas ir kitais duomenimis.

Mėginiai ir jų dydis

Raumuo (500 g)

Riebalai (50 g)

Viena skerdenėlė (triušiams)

Mėginių siuntimas

Laukinės faunos bei fermose auginamų laukinių žvėrių mėginių pristatymas neturi griežto grafiko.

Žvėrienos perdirbimo įmonės mėginius gali pristatyti visos medžioklės sezono metu, bet ne mažesnę nei numatyta plane mėginių kiekį. Žvėrienos mėginiai turėtų būti paimti iš žvėrių, sumedžiotų skirtingose apskrityse ir rajonuose. Fermose auginamų laukinių žvėrių mėginiai pristatomi tokius gyvūnus skerdus. Cheminiams ir radiologiniams tyrimams gali būti pristatomas bendras mėginys.

Triušienos mėginiai atrenkami iš apskrities zonos dviejų fermų. Pageidautina, kad šių mėginių atrinkimo ir pristatymo data būtų suderinta su kitų gyvūnų mėsos mėginių pristatymo grafiku. Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

ŽALIAVINIO PIENO MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginius ima tik apskričių valstybinių maisto ir veterinarijos tarnybų įgalioti veterinarijos gydytojai-inspektoriai. Įsakymu apskrities VMVT viršininkas patvirtina asmenis, kurie atsakingi už mėginių ėmimą.

Atrenkant pieno mėginius, būtina atsižvelgti į šiuos kriterijus:

1. Pieno kiekį, pagamintą įvairiose vietose.
2. Aplinkos užterštumo rizikos faktorius įvairiose vietose.
3. Antimikrobinių ir kitų medžiagų panaudojimo tikimybę.

Pagrindiniai normatyviniai dokumentai, kuriais būtina vadovautis atrenkant mėginius, yra LST EN ISO 707-1999 „Pienas ir pieno produktai. Bandinių ėmimo taisyklės“, Žalio ir termiškai

apdoroto pieno analizės metodų taikymo techninis reglamentas ir Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymai.

Mėginiai turi būti imami iš šių vietų:

1. Ūkiuose iš pieno surinkimo talpyklų (50 % mėginių).
2. Pieno surinkimo punktu (25 % mėginių).
3. Pienovežių, pristatančių pieną į pieno perdirbimo įmonę (25 % mėginių).

Imami tik žaliavinio pieno mėginiai; mėginių dydis priklauso nuo taikomų tyrimo metodų. Radiologiniams tyrimams mėginiai imami kiekvieną ketvirtį, proporcingai padalinant planuotų mėginių skaičių kiekvienam ketvirčiui (mėginio dydis – 3,0 l). Cheminiams ir mikrobiologiniams tyrimams atlikti mėginio dydis turi būti 1 l.

Mažiausias kiekvienais metais imamų mėginių skaičius medžiagų likučiams nustatyti yra 1 mėginys 15 000 tonų žaliavos; iš viso per metus tiriama ne mažiau kaip 300 mėginių.

Antibiotikų ir inhibitorinių medžiagų nustatymui Delvo Sp Test metodu imami atskiri mėginiai ir pristatomi pagal atskirą grafiką (36 psl.).

Mėginiai imami atsitiktinai, nepranešant laiko, dienos.

Mėginių gabenimas

Visi žaliavinio pieno mėginiai turi būti atšaldomi ir gabenami konteineriuose su šaldymo elementais, transportavimo temperatūra 0–4°C.

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius Valstybinės veterinarijos tarnybos 1995 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 4-184 patvirtintą Maistinių žaliavų ir maisto produktų, pašarų ir jų žaliavų, aplinkos bandinių paėmimo aktą. Mėginių paėmimo aktas surašomas aiškiai, jame privalo atsispindėti visa mėginių identifikacijos informacija.

Mėginių siuntimas

Mėginiai pristatomi pagal pridedamus grafikus (35–36 psl.). Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

PAUKŠTIENOS MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginiai imami paukščių fermose ir paukštynuose, remiantis standarto LST 1377:2001 „Paukštiena. Techninės sąlygos“ reikalavimais ir vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymais. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, privalo supažindinti paukštynų administraciją su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys aprūpinami reikiamomis priemonėmis.

Antibakterinių medžiagų nustatymui 4 lėkštelių metodu paukščių skerdenėlių mėginiai imami atskirai. Paukštienos mėginį sudaro viena skerdenėlė. Mėginiai turi būti paimti steriliai į sterilią tarą, supakuoti kiekvienas atskirai ir ant pakuotės priklijuota etiketė su mėginio pavadinimu ir paukščio rūšimi. Mėginius, kurie tyrimams bus pristatyti per 6 val. po paėmimo, reikia užšaldyti iki – 5 °C temperatūros, o tuos, kurie bus pristatyti vėliau nei po 6 val. po paėmimo – užšaldyti iki – 18°C temperatūros. Transportuojant būtina nepažeisti laikymo sąlygų ir mėginio vientisumo.

Paukščių *kraujas* imamas iš dviejų trijų paskerstų broilerių sudarant vieną jungtinį mėginį. Bendras kraujo mėginio kiekis – 10 ml. Kraujas konservuojamas heparinu, atsargiai išmaišomas 10-15 kartų apverčiant mėgintuvėlį. Mėgintuvėliai gali būti laikomi šaldytuve kelias dienas, bet geriausiai kraują imti tą pačią dieną, kai į laboratoriją siunčiami užšaldyti mėginiai.

Mėginiai imami iš atsitiktinai pasirinktų paukštidžių.

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius lydraštį, kuris surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį. Jame nurodoma:

- mėginio siuntimo tikslas;
- paukštyno pavadinimas, adresas, telefonas, faksas;
- paukščių fermos pavadinimas;
- paukščių rūšis;
- skerdimo data;
- produkcijos numeris,
- mėginio paėmimo data,
- parašas.

Mėginiai ir jų dydis

Kiekvienai paukščių kategorijai (broileriai, nededančios vištos, kalakutai ir kiti paukščiai) minimalus kiekvienais metais imamų mėginių skaičius yra mažiausiai vienas mėginys dviem šimtams tonų (negyvo svorio), tačiau jei per metus kurios nors kategorijos paukštienos yra pagaminama daugiau kaip 5 000 tonų, tada kiekvienai medžiagų grupei ištirti imama mažiausiai 100 mėginių.

Mėginį sudaro viena ar kelios paukščių skerdenėlės (tai priklauso nuo tyrimo metodo reikalavimų).

Radiologiniams tyrimams mėginiai imami kiekvieną ketvirtį.

Mėginių siuntimas

Paukštienos mėginiai pristatomi pagal pridedamą grafiką (37 psl.). Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

KIAUŠINIŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginiai imami paukščių fermose bei paukštynuose pagal standartų LST 977:1993 „Vištų maistiniai kiaušiniai“ ir LST 440:1997 „Ančių, žąsų ir kalakutų kiaušiniai. Techniniai reikalavimai“ reikalavimus vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymais. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, privalo supažindinti paukštynų administraciją su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys aprūpinami reikiamomis priemonėmis.

Mėginiai imami iš atsitiktinai pasirinktų paukštidių.

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius lydraštį, kuris surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį; jame nurodoma:

- mėginio siuntimo tikslas;
- paukštyno pavadinimas, adresas, telefonas, faksas;
- paukščių fermos pavadinimas;
- adresas;
- kiaušinių rūšis;
- kiaušinių sudėjimo data;
- produkcijos numeris.
- mėginio paėmimo data,
- parašas.

Mėginiai ir jų dydis

Iš vienos paukštidės 1/3 kiaušinių produkcijos imamas vienas mėginys (12 kiaušinių).

Radiologiniams tyrimams mėginiai imami kiekvieną ketvirtį, proporcingai padalinant planuotų mėginių skaičių kiekvienam ketvirčiui. Mėginio dydis – 30 kiaušinių.

Mėginių siuntimas

Kiaušinių mėginiai pristatomi pagal pridedamą grafiką (38 psl.). Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

ŽUVŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginiai imami ūkiuose, kuriuose vystoma tvenkininė žuvininkystė, remiantis standarto LST 1381:1995 „Žuvis. Techninės sąlygos“ reikalavimais ir vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymais. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, privalo supažindinti žuvininkystės ūkius su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys turi būti aprūpinti reikiamomis priemonėmis, turėti nešiojamas šaldymo dėžes mėginiam vežti. Mėginiai imami iš atsitiktinai pasirinktų tvenkinių. Jei sugautos žuvys pristatomos tą pačią dieną, jų užšaldyti nebūtina.

Mėginiai į laboratoriją siunčiami užpildžius lydraštį, kuris surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį; jame nurodoma:

- mėginių paėmimo data ir laikas,
- mėginių savininkas, jo adresas,
- laboratorija, į kurią siunčiamas mėginys,
- mėginių kiekis,
- įgalioto asmens ar komisijos pavardė,
- mėginių paėmimo vietos aprašymas,
- mėginių paėmimo tikslas,
- mėginių paėmimo metodas.

Imant žuvų mėginius, būtina atkreipti dėmesį į šiuos duomenis:

- žuvininkystės ūkio pavadinimą ir adresą,
- žuvų rūšį,
- žuvų sugavimo datą.

Mėginiai imami kiekvienai tvenkininei žuvų rūšiai, kuri yra ruošiamą realizacijai. Mėginių dydis turėtų būti ne mažesnis kaip 800 g. Radiologiniams tyrimams mėginiai imami atskirai, mėginio dydis – 3,0 kg. Geriausia mėginius imti rudenį, kai žuvis gaudoma realizavimui.

Baltijos jūroje ir Kuršių mariose sugaunamų žuvų mėginių pristatymas

Žuvį gaudančios įmonės mėginius gali pristatyti viso žūklės sezono metu, bet ne mažesnę nei numatyta plane mėginių kiekį. Žuvies mėginiai turėtų būti paimti iš žuvų, sugautų skirtingose vandens plotuose. Cheminiams ir radiologiniams tyrimams gali būti pristatomas bendras mėginys.

Mėginių siuntimas

Žuvų mėginiai pristatomi pagal pridedamą grafiką (39 psl.). Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

MEDAUS MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI ĖMIMO TVARKA

Mėginių ėmimas

Mėginiai imami stambiuose, pramoninio pobūdžio bitynuose remiantis standartų LST CAC/RM 42, CODEX STAN 12 ir LST 1466:1997 „Medus. Techninės sąlygos“ reikalavimais ir vadovaujantis Kenksmingų medžiagų ir jų likučių stebėsenos gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose nurodymais. Apskričių valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, atsakingos už mėginių paėmimą, privalo supažindinti bitynų savininkus arba įgaliotus asmenis su pirminiais dokumentais, kurių pagrindu yra vykdomas mėginių ėmimas. Atsakingi už mėginių paėmimą asmenys turi būti aprūpinti reikiamomis priemonėmis mėginiams imti.

Mėginiai imami mažiausiai dviejuose bitynuose, esančiuose apskrities zonoje.

Lydraštis surašomas taip, kad būtų galima identifikuoti mėginį; jame nurodoma:

- mėginių siuntimo tikslas;
- bityno pavadinimas, adresas;
- mėginių paėmimo data ir vieta;
- medaus išfasavimo data;
- atsakingo už paėmimą asmens pavardė, vardas ir parašas;
- produkcijos numeris,
- parašas.

Mėginiai ir jų dydis

Mėginio dydis turėtų būti ne mažesnis kaip 500 ml. Radiologiniams tyrimams mėginiai imami atskirai.

Mėginių siuntimas

Medaus mėginiai pristatomi pagal pridedamą grafiką (40 psl.). Mėginiai į laboratoriją turėtų patekti tik darbo dienomis.

2003 METŲ GALVIJŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis		Alytus	Kaunas	Klaipėda	Marijampolė	Panevėžys	Šiauliai	Tauragė	Telšiai	Utena	Vilniaus m.	Vilnius	Iš viso
Mėnuo													
Sausis	gyvi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	paskersti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	gyvi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	paskersti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	gyvi	–	3	4	3	7	3	4	–	1	–	2	27
	paskersti	2+1*	7+2*	9+3*	5+2*	15+5*	6+2*	9+3*	2	2+1*	–	4+1*	61+20*
Balandis	gyvi	1	3	4	3	7	3	4	1	1	–	1	28
	paskersti	1	6+3*	9+3*	6+2*	16+5*	6+2*	8+3*	1+1*	3	–	4+1*	60+20*
Gegužė	gyvi	1	3	4	2	7	2	4	1	1	–	2	27
	paskersti	2+1*	7+2*	9+3*	5+1*	15+5*	6+2*	9+3*	2	2+1*	–	4+2*	61+20*
Birželis	gyvi	1	3	4	2	7	3	4	1	1	–	2	28
	paskersti	2	6+2*	9+3*	6+2*	15+5*	7+2*	8+3*	2+1*	2+1*	–	3+1*	60+20*
Liepa	gyvi	1	3	5	2	6	3	3	1	1	–	2	27
	paskersti	2+1*	7+2*	9+3*	5+2*	15+5*	6+2*	8+2*	2+1*	2+1*	–	4+1*	60+20*
Rugpjūtis	gyvi	1	3	4	3	7	3	4	–	1	–	2	28
	paskersti	2+1*	6+3*	10+3*	6+1*	15+5*	6+2*	8+2*	2+1*	3+1*	–	3+1*	61+20*
Rugsėjis	gyvi	1	3	4	2	7	3	4	1	1	–	2	28
	paskersti	2+1*	7+2*	9+3*	5+2*	15+5*	6+2*	9+3*	1	2+1*	–	4+1*	60+20*
Spalis	gyvi	1	3	4	3	7	2	4	1	1	–	1	27
	paskersti	2	6+2*	9+3*	6+2*	15+5*	6+2*	8+3*	2+1*	2	–	4+2*	60+20*
Lapkritis	gyvi	1	3	4	2	7	3	4	1	1	–	2	28
	paskersti	2+1*	7+2*	9+3*	5+2*	15+5*	6+2*	9+3*	2	2+1*	–	4+1*	61+20*
Gruodis	gyvi	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	paskersti	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso		25+6*	86+20*	119+27*	71+16*	198+45*	80+18*	111+25*	23+5*	29+7*	–	50+11*	792+180*

* – toks skaičius mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti keturių lėkštelių metodu.

2003 METŲ ARKLIŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Mėnuo												
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	1	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	3
Balandis	–	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	2
Gegužė	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	1	3
Birželis	–	–	–	–	1	1	1	–	–	–	–	3
Liepa	–	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–	3
Rugpjūtis	1	–	–	1	–	1	–	–	–	–	–	3
Rugsėjis	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	2
Spalis	–	–	–	–	1	1	1	–	–	–	–	3
Lapkritis	–	1	–	–	–	1	–	–	–	–	1	3
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	2	7	1	2	2	5	2	–	–	–	4	25

2003 METŲ KIAULIŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Mėnuo												
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	1+1*	13+8*	6+5*	5+3*	6+4*	5+3*	8+6*	3+2*	1		4+3*	52+35*
Balandis	–	14+9*	7+4*	4+4*	6+4*	4+3*	9+5*	2+2*	1+1*	1+1*	4+2*	52+35*
Gegužė	1+1*	13+9*	6+4*	5+3*	6+4*	5+3*	8+6*	3+1*	–	1	4+3*	52+34*
Birželis	1	13+9*	7+5*	5+3*	6+4*	4+3*	8+5*	2+2*	1+1*	1+1*	4+2*	52+35*
Liepa	1+1*	13+9*	6+4*	5+3*	7+5*	5+3*	8+5*	3+1*	1+1*	–	4+3*	53+35*
Rugpjūtis	1	13+9*	7+4*	5+3*	6+4*	4+3*	8+5*	2+2*	1+1*	1+1*	4+2*	52+34*
Rugsėjis	1+1*	13+9*	6+4*	5+4*	6+4*	5+3*	8+6*	3+1*	–	1	4+3*	52+35*
Spalis	–	14+9*	7+4*	4+3*	6+4*	4+3*	9+5*	2+2*	1+1*	1+1*	4+2*	52+34*
Lapkritis	1+1*	13+8*	6+5*	5+3*	6+4*	5+3*	8+6*	3+2*	1	–	4+3*	52+35*
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	7+5*	119+79*	58+39*	43+29*	55+37*	41+27*	74+49*	23+15*	7+5*	6+4*	36+23*	469+312*

* – toks skaičius mėginių turi būti pristatytas antibakterinėms medžiagoms nustatyti keturių lėkštelių metodu.

2003 METŲ PIENO MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	2	5	3	4	4	6	1	2	3	–	3	33
Balandis	2	5	3	3	5	5	1	3	2	–	4	33
Gegužė	2	5	4	4	4	5	1	2	3	–	3	33
Birželis	2	5	3	3	5	5	1	3	3	–	4	34
Liepa	2	6	3	4	5	5	1	2	3	–	3	34
Rugpjūtis	3	5	3	3	4	5	1	3	3	–	4	34
Rugsėjis	2	5	3	4	4	6	1	2	3	–	3	33
Spalis	2	5	3	3	5	5	1	3	2	–	4	33
Lapkritis	2	5	3	4	5	5	1	2	3	–	3	33
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	19	46	28	32	41	47	9	22	25	0	31	300

**2003 METŲ PIENO MĖGINIŲ ANTIBAKTERINĖMS MEDŽIAGOMS NUSTATYTI DELVO-SP METODU SKAIČIUS IR
PRISTATYMO GRAFIKAS**

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	8	20	12	14	18	20	4	9	11	–	13	129
Balandis	8	20	12	13	18	20	4	10	11	–	14	130
Gegužė	8	20	12	14	17	21	4	9	11	–	13	129
Birželis	8	20	13	13	18	20	4	9	11	–	14	130
Liepa	8	20	12	14	18	20	4	10	11	–	13	130
Rugpjūtis	9	19	12	13	17	21	4	10	11	–	14	130
Rugsėjis	8	20	12	14	18	20	4	10	11	–	13	130
Spalis	8	20	12	13	18	20	4	10	11	–	14	130
Lapkritis	8	20	12	14	18	20	4	9	11	–	13	129
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	73	179	109	122	160	182	36	86	99	0	121	1 167

2003 METŲ PAUKŠTIENOS MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	–	8	1	–	3	–	–	–	–	–	8	20
Balandis	–	8	1	–	4	–	–	1	–	–	9	23
Gegužė	–	8	2	–	3	–	–	–	1	–	8	22
Birželis	1	7	1	1	3	–	–	1	–	–	8	22
Liepa	–	8	2	–	4	1	–	–	–	–	9	24
Rugpjūtis	–	8	1	–	3	–	–	1	1	–	8	22
Rugsėjis	1	7	1	1	3	–	–	–	–	–	8	21
Spalis	–	8	2	–	4	1	–	–	–	–	9	24
Lapkritis	–	8	1	–	3	–	–	1	–	–	9	22
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	2	70	12	2	30	2	–	4	2	–	76	200

2003 METŲ KIAUŠINIŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso:
Sausis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Vasaris	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kovas	2	11	5	2	1	3	–	–	1	–	26	51
Balandis	1	10	6	2	2	3	–	2	1	–	24	51
Gegužė	1	11	5	2	1	3	–	–	1	–	27	51
Birželis	1	10	6	2	1	4	–	2	1	–	24	51
Liepa	1	10	5	2	1	3	–	–	1	–	28	51
Rugpjūtis	1	10	6	1	2	4	–	2	1	–	24	51
Rugsėjis	1	11	5	2	1	3	–	–	1	–	26	50
Spalis	2	10	5	2	2	3	–	–	1	–	26	51
Lapkritis	1	11	5	2	1	3	–	2	1	–	25	51
Gruodis	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Iš viso	11	94	48	17	12	29	–	8	9	–	230	458

2003 METŲ ŽUVŲ MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Sausis												
Vasaris												
Kovas												
Balandis												
Gegužė												
Birželis												
Liepa												
Rugpjūtis	1	1	1+5*	–	–	1	–	–	1	–	1	6
Rugsėjis	1	1	5*	1	–	–	–	–	1	–	1	5
Spalis	1	1	1+5*	–	–	1	–	–	1	–	1	6
Lapkritis												
Gruodis												
Iš viso	3	3	2	1	–	2	–	–	3	–	3	17

* – papildomi mėginiai, imami iš Baltijos jūroje ir Kuršių mariose sugautų žuvų

2003 METŲ MEDAUS MĖGINIŲ MEDŽIAGŲ LIKUČIAMS NUSTATYTI SKAIČIUS IR PRISTATYMO GRAFIKAS

Apskritis Mėnuo	Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus miestas	Vilniaus	Iš viso
Sausis												
Vasaris												
Kovas												
Balandis												
Gegužė												
Birželis												
Liepa												
Rugpjūtis												
Rugsėjis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Spalis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Lapkritis												
Gruodis												
Iš viso												

x – per du pažymėtus mėnesius pristatomas vienas mėginys

VIII SKYRIUS

VEIKSMAI GAVUS TEIGIAMĄ REZULTATĄ

Nustačiusi didesnius nei leistina medžiagų likučių kiekius gyvūnuose, gyvūnų ir paukščių mėsoje ar gyvūninėje produkcijoje, žuvyse, kiaušiniuose, meduje ar žvėrienoje, Nacionalinė veterinarijos laboratorija informuoja apie tai Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą bei Valstybinę veterinarijos preparatų inspekciją ir apskričių valstybines maisto ir veterinarijos tarnybas. Apskričių ir rajonų VMVT atsakingi veterinarijos inspektoriai nedelsiant atlieka tos fermos ar įmonės, kurioje išaugintuose gyvūnuose ar pagamintoje produkcijoje buvo surasti per dideli medžiagų likučių kiekiai ar neleistinos naudoti medžiagos, patikrinimą. Inspektoriai privalo tose fermose ir įmonėse papildomai imti mėginius iš nepaskerstų gyvūnų, paukščių, atrinkti produkcijos, pašarų ir vandens mėginius. Jei būtina, išaiškinami likučių atsiradimo keliai. Privaloma mėginius imti ir kaimyninėse fermose, skerdyklose. Gyvūnai, iš kurių buvo paimti mėginiai, turi būti aiškiai identifikuoti ir palikti ūkyje, kol nebus gauti tyrimų rezultatai. Papildomai paimti mėginiai siunčiami į Nacionalinę veterinarijos laboratoriją.

VMVT inspektoriai privalo tikrinti dokumentus apie veterinarinių preparatų naudojimą, rūpintis užkirsti kelią likučių plitimui. Remdamiesi tyrimų rezultatais, inspektoriai turi imtis visų būtinų priemonių apsaugoti gyventojų sveikatą (gali būti draudžiama tam tikrą laikotarpį iš fermos išvežti gyvūnus arba iš įmonės išgabenti produktus). Nustačius, kad buvo taikomas leistinas gydymas, tačiau nebuvo išlaikomi medžiagų karencijos terminai, gyvūnų skerdimas atidedamas, kol bus galima įsitikinti, kad medžiagų likučių kiekiai neviršija leistinų ribų. Šis laikotarpis jokiais būdais negali būti trumpesnis nei patvirtintas kiekvienam preparatui karencijos laikotarpis.

Nustačius kenksmingų ar neleistinų naudoti medžiagų likučių buvimą piene, aiškinamasi apie medžiagų patekimą, veterinarinių vaistų naudojimą. Surenkama informacija apie gydomus gyvūnus, išsiaiškinama, ar teisingai buvo naudojami medikamentai, ar nepateko gydomų gyvūnų produkcija į bendrą produkcijos kiekį. Kai žaliaviniame piene, pristatytame iš pieno gamintojų į perdirbimo įmones, randamas medžiagų likučių kiekis, viršijantis leidžiamas normas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba privalo:

- išsiaiškinti produkcijos gamintoją ar pieno fermą, kad būtų nustatyta teršalų patekimo į produkciją priežastis;
- išsiaiškinti, jei tai būtina, medžiagos kilmę ir patekimo į pieno fermą kelius;
- suintensyvinti mėginių atrinkimo dažnumą, padidinti mėginių kiekį vietovėse, kuriose buvo vykdomas produkcijos surinkimas ir pieno perdirbimas.

Maisto produktams ir žaliavoms, kuriuose medžiagų likučių kiekis viršija Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas ribas, taikomos rinkos ribojimo priemonės. Produktai turi būti siunčiami į atliekų utilizavimo įmonę.

Asmuo, atsakingas už medžiagų likučių kiekių atsiradimą gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose, įstatymų nustatyta tvarka gali būti traukiamas administracinėn ar baudžiamojon atsakomybėn.
